

BİR TARLA KUŞUNUN ANILARI ÜZERİNE

HUZEYME YEŞİM KOÇAK

Çocuk edebiyatına dair kitapların yanı sıra, hikâye deneme türünde eserler de yayımlıyor Fatma Tutak. Değerli yazarın ilk öykü kitabı **Bir Tarla Kuşunun Anıları** okurla buluştu... Kitap iki bölümden oluşuyor: **Hikâyeler ve Masallar**.

Kitabın ilk öyküsü **Olmak Ya Da Olmayabilme İhtimali Üzerine** de ayrımcı gözüken, mesleki ve insani kalitesi düşük öğretmen ile yeni gelen isimsiz, dışlanmış öğrencisini, hatıralardaki buruk izleri ve nu: 563'ün başarısını izliyoruz.

Öykünün ilerisi düşüncelere açıktır. Aslında bir talebe olan insanın, zamanın ve hayatın muallim bulunduğu yolculuğunda ne derece gelişim göstereceğine ilişkin bir okuma da yapılabilir. Ömrümüzde karşılaşacağımız nice öğretmen, kapasite ile nasibimiz, yolculuk serencamımız; var oluşlarımızın değerini, ederini işaretler gibidir. Üstelik kıymeti herhâlde sağlam merkezî inançlar belirleyecektir.

Zamanı(mızı) nasıl değerlendireceğimiz, olmak veya olmamak ihtimalini, şıkların birini de besleyecektir. Tercihler, “*neye göre*” sorunun cevapları ve bir yol haritası. İhtimaller, meçhuller, fırsatlar, mucizeler. Yalnız *Eylül*le değil, baharla da *gelen* renkler, hediyeler...

Öykü dünyası geniş yazarın. Ölüm, intihar, erkek-kadın ilişkileri, yaşlılık halleri, masallar, kaderin fırsatları, bazen göz kırpan ironi (**Acı İçinde**, bana hayat mı acı yoksa sos mu diye bir soru sordurdu söz gelişi) devreye giriyor.

Hayata yeni veda etmiş bir mevtanın duyguları, simitçi aç göz martılar. Belki sıradanlaşmaya, belirleyiciliğe, tahakküme, kesin kabullere karşı çıkışı da imleyen hayatın tatlı sürprizleri, aksi ihtimaller,

öngörülemeyenler (kaktüs yanında saksıda birden başını diken, nazlı olmayan dikensiz ayrıca besleyici semizotu) gibi.

Dikkatimi çeken bazı noktalara, yazarın beni götürdüğü yerlere temas edeceğim.

Sosyal yaralara değiniyor yazar, modern çağın teknolojik gelişmelerin dönüştürdüğü insanı, belki melez bir kültürü sorguluyor, ikazlar yapıyor. Tarla Kuşu, konacak ağaç bulamıyor mesela, bina tarlaları arasında her şey yapay.

Dost gözüken yılanlara (maskelere), ısırik ve zehirli karşı tarafımızca dertleniyor. Günümüz insanının hastalıkları, bağımlılıkları, sosyal medya **hesapları** (enaniyet kokusu, zaafılar (ruhlar âleminden buraya düştük, buradan da nereye düşeceğimizin sorgusu) belki kıyamet zamanları...

Fakat hayatta, hadiselerde müspet bir yan, umut ışığı, farklı bir bakış açısı göstermeyi de ihmal etmiyor. Karakterlerin çoğu isyankâr değil, bilhassa kadınlar.

Acı Meyve'de hikâye kişisi erkek, evde problemleri olmasına rağmen, şükretmeyi ihmal etmiyor söz gelişi.

Zamanı mekânı aşan "...ötelerin sesi fısıldıyor kulağına: *'Her zorlukla beraber bir kolaylık vardır'*" (**Zaman Yolcusu**, s. 71)

"Bende Kalan isimli engelli bir genç kızın hayatını anlattığı öyküsüne *"Ne kadar az şükrediyoruz"* diye başlıyor. (s. 34)

Parkta *"Sonra bir gün ilk karahindiba çiçek açtı. O kayalaşmış toprağın bağırını nasıl yarıldığı bilinmez, cılız mı cılız bir karahindiba sarı yapraklarını dünyaya seriverdi. Her şeye rağmen hayatın, umudun, hülyaların varlığına delilliklerinden habersiz"* (**İhlamur Ağacı**, s. 31)

Zaman sarkacındaki kısıkcındaki insanları, hayatın kıyısında zorlukla yaşayanları, mutsuz kadınları da anlatıyor Fatma Hanım. **Acı Meyve** 'deki sessiz isimsiz eş, **Ömür Törpüsü** 'ndeki **Asiye**, **Bir İntiharın Anatomisi** 'ndeki, aradığı anlamı, aşkı bulmamış, beklentileri karşılanmamış umutsuz müntehir.

"Sonra ne oldu bilmem sustu Asiye. Susmanın, boyun eğişin, teslim oluşun rahatlığına sığındı. Tercih bildirmeyen, kabullenen, ne olsa razı oluşların karanlığına sığırdı gençlik heveslerini. Çoluk çocuğun, ev işlerinin sarmalına bıraktı; kişiliğinden benliğinden vazgeçti, öylece âtil yaşlanmaya bıraktı kendini." (s. 57)

Hayallerle gerçeklerin arasındaki uçurum en çok **Bende Kalan** öyküsünde ortaya

çıkıyor. Hikâyede anlatıcı; engelli bir çocuğun öyküsüne değinen bir kitabı okurken, tanık olduğu bir başka hikâyeyi hatırlatıyor, yaşamı hayal kırıklıklarıyla geçen Rabia'nın dramatik serüvenini:

"Bir hazan mevsimi göçtü Rabia... Üresi yükselmiş, kana karışmış; böbrekleri de iflas etmiş. Onca dünya mihnetinin üstüne mutsuz bir evliliğin ağır yükünü taşıyamadı zayıf bacakları." (s. 44)

Hastalar, tutunamayanlar, ezik kişiler ilgi sahasına giren yazarın bir başka kitabında *"Çölyak hastası"* fakat mücadeleci bir genci anlattığı **Ezgili Günler**'i de unutmamalı.

Kaygan Zemin, *Kaypak Zihin* öyküsü, insanın bencilliğine mukabil kimi hayvanların samimi dostluğunu, bir köpekle geçen eğlenceli oyunun hazin sonucunu aktarıyor. Hayvanlarla olan ilişkimiz, sevgilerimizin mahiyeti?

Geniş açılımlı hikâyeler, ister istemez düşündürüyor, sorgulatıp, yeni yollar açıyor. Tutak'ın bizden istediği de bu olsa gerek.

Atatürk, Ahmet Hamdi Tanpınar, Moiro, Nedim, Teyfik Fikret, Ahmet Haşim, Yahya Kemal, Orhan Veli, Asaf Halet Çelebi; Tarla Kuşu 'nun selam verdiği misafirlerinden bazıları...

Sevgili yazarı tebrik ediyorum, yolu açık olsun. Kalemine, yüreğine sağlık.

Kaynakça:

Fatma Tutak, **Bir Tarla Kuşunun Anıları**, Patara Yayınları, Antalya, 2024